

АБ СПАЖЫВЕЦКАЙ КООПЭРАЦЫІ

Усім партыйным, савецкім, гаспадарчым, коопэрацыйным, профсаюнным і комсамольскім арганізацыям

Сур'ёзнейшая роля спажкоопэрацыі ў справе ажыццяўлення народна-гаспадарчага пляну трэцяга году пшчгодкі, гіганцкі рост таваразвароту краіны і вялікая ўдзельная вага коопэрацыйнай тавараправодзячай сеткі пры адстацы і бюрократычнасці коопэрацыйных органаў патрабуюць перабудовы работы спажкоопэрацыі на новых пачатках.

Асноўным недахопам у цяперашняй работе спажкоопэрацыі з'яўляюцца неапрацаваныя і бюрократызм у рабоце, якія вядуць да замарожвання таваразвароту, з прычыны чаго нярэдка штучна ствараюцца баставыя пры значным павялічэнні таварных рэшт на складах.

Гэтыя недахопы ў работе спажкоопэрацыі тлумачацца галоўным чынам тым, што, выдзяляючы прыватніка і заахочваючы манопольнае становішча на р. ік, спажкоопэрацыя стала па-гардэж-іх прынцыпам гаспадарчага разраўняў і задачы разгортвання савецкага гандлю, пачынаючы права-лажыцца, што ўжо насілі ўмовы для непасрэднага пераходу да проста-га прадуктабмен. Пры гэтым спажкоопэрацыя забывае, што вышэй-шэньне прыватніка і прыватнага гандлю «шэньне» не азначае знішчэння ўсёкага гандлю, што, наадварот, вы-шэйшэньне прыватнага гандлю мяркуе ўсмернае развіццё савецкага гандлю і разгортванне сеткі коопэрацый-ных і дзяржаўных гандлёвых аргані-зацый па ўсім СССР.

На падставе гэтых памылак узнік-ла аслабленне прынцыпу выбарчасці нізавых звышніх спажкоопэрацыі і адрыў коопэрацыі ад савай масавай базы, што не магло ня прывесці да ўзмацнення бескантрольнасці апарату, ігноравання запатрабаванняў спажыўцоў і сістэмы абавязковага гандлю, г. э. завозу і продажу тавараў бяз уліку асаблівасцей раёнаў СССР і запатрабаванняў іх насельніцтва.

У мэтах знішчэння гэтых п. дахо-паў і перабудовы работы спажкоопэрацыі на новых пачатках, Савет Народ-ных Камісарыяў Саюзу ССР, Цэнтраль-ны Камітэт УсеКП(б) і Цэнтрсаюз прапаноўваюць правесці ў жыццё на-ступныя мерапрыемствы:

Раздробны і гуртавы ган-даль спажкоопэрацыі

У мэтах лепшага аслугоўвання спажыўца, спрашчэння кіраўніцтва справай забеспячэння спажыўца, па-скарачэння таваразвароту і спецыяліза-цыі кіраўніцтва гандлёвай сеткай стварыць пры Цэнтрсаюзе гуртавы і гал. нацыя, усеагульны аб'яднанні, якія дзейнічаюць на падставе гаспа-дарчага разраўняў па наступ-ных груп тавараў: а) гатовая вопратка; б) гадзіны, абутак і скураныя тавары; в) галантарэя, трыкаж, гатовая бя-лізна; г) мануфактурна-сукожна-ваў-няныя в. рабы; д) тавары па культур-наму аслугоўванню; е) сілкаваныя вырабы; ж) скабяныя вырабы; з) вы-бары саматужнай прамысловасці; і) бакалейна-гастрономічныя тавары; к) плодгародніна (з функцыямі загатоў-ча-забеспячэння); л) малочныя прадукты (з функцыямі загатоўча-забеспячэння); а) Цэнтрсаюз пе-рабудаваць на тыпе ВСНГ і яго прэ-зідыуму.

У рэспубліках, краях і абласцях стварыць рэспубліканскія, краёвыя і абласныя аб'яднанні раздробнага ган-длю па вышэйпералічаных груп тавараў з дапаўненнем аб'яднанняў па наступных груп тавараў: а) ме-блельныя вырабы, б) мяса, птушка; в) лужерныя вырабы; г) дзіцячага забя-спячэння.

УВАГА. У тых выпадках, калі ў паасобных гарадох па наяўнасці гандлёвай сеткі ці нязначнасці та-варавага оту вылучэнне спецыялі-заванай тавараправодзячай сеткі па ўсім пералічаных відах тавараў з'яў-ляецца нямэтазгодным, дапускаць арганізацыю камбінаванай сеткі па продажу розных тавараў, на магчы-масьці адваротных.

Для кіравання галінавымі аб'яднан-нямі стварыць дырэкцыі, якія наза-начуцца і з'яўляюцца па гуртавых аб'яднаннях—прэзідыумам Цэнтра-саюзу, па раздробных—прэзідыумамі рэспубліканскіх, краёвых і абласных спажкоўцаў.

Рэспубліканскім, краёвым і абласным галіновым аб'яднанням перадаць усе спецыялізаваныя магазіны спажыве-цкай коопэрацыі па паказаных груп тавараў з абавязальствам арганіза-цыі пры кожным аб'яднанні склада-чатыра-транспартнай гаспадаркі.

Прапанаваць Цэнтрсаюзу стварыць у рэспубліках, краях і абласцях гу-ртавыя склады, а ВСНГ—перадаць Цэнтрсаюзу рал базавых складаў, якія нямаюць непасрэднай сувязі з прадпрыемствамі. ВСНГ і Цэнтрсаю-зу ў 1-х дзяднах тэрмін паведаміць у

СПА аб колькасці складаў, якія пе-радаюцца, і аб умовах іх перадачы.

2. Скасаваць практыку нормавання продажу прамтавараў, устанавіўшы часова толькі для паасобных, найбольш дэфіцытных тавараў, норму водпуску ў адны рукі.

Скасаваць практыку браніравання прамтавараў па операцыях: ле-сараспрацоўкі, лесасплаў, пучкіна, зага-тоўкі—пучкіна, як і масла і прода-жу іх па ордэрах, заахочваючы часова водпуск па ордэрах толькі для вопрат-кі (гарнітуры, пальты) і абутку, з у-станаўленнем тэрміну дзеяння ордэ-раў (10 дзяд).

3. Устанаўліваючы, што галоўная ма-са тавараў забываецца праз коопэ-рацыйную раздробную сетку, вызна-чыць удзел дзяржаўнага раздробнага гандлю ў размере ня больш 30 проц. усіх фондаў гаразкога гандлю, дапу-скаючы з дазволу СПА ў паасобных гарадох павышэнне ўдзельнага вагі дзяржаўнага да 35 проц.

4. Прапанаваць Цэнтрсаюзу пры-няць усе неабходныя мэр- да таго, каб да восені гэтага году былі адкры-ты новыя магазіны прадметаў харчавання (хлеб, мяса, птушка, рыба, га-родніна, малочныя прадукты, фрукты) у колькасці ня менш 200 у Маскве, ня менш як па 150 у Ленінградзе і Дабасе, ня менш як па 100 у Харка-ве, Кіеве, Растове, Баку, Ніжнем-Ноўгарадзе, Іванава-Вазьнісенску, Тьфілісе, Стаўнградзе, Сьвярдлаўску, Алэсе і Ташкенце і ня менш як па 80 у ішніх буйных гарадох і прамысло-вых цэнтрах СССР.

5. Цэнтрсаюзу, ВСНГ і Народнаму Камісарыяту ў Забеспячэння аднавіць сістэму папярэдніх заказаў спажко-опэрацыі прамысловасці.

Выворчыя прадпрыемствы спажкоопэрацыі

1. Стварыць у сістэме спажкоопэ-рацыі выворчыя аб'яднанні па на-ступных галінах:

а) буйныя механізаваныя хлебапа-карні і хл. базавыя з аб'яднаннем іх у спецыяльныя тэстры пры абласных, краёвых і рэспубліканскіх саюзах спажкоопэрацыі і з уваходжаннем іх ва ўсеагульнае аб'яднанне хлебапачынаў пры Цэнтрсаюзе;

б) буйныя гародніны, сьвінага оў-чыя, малочныя і птушніцкія гаспадар-кі спажкоопэрацыі, якія маюць аблас-ное, агульнагарадзкое ці мікраеаеае значэнне, з арганізацыі іх у сама-стойныя гаспадарчыя аб'яднанні пры рэспубліканскіх, краёвых і абласных саюзах і з забеспячэннем удзелу ў іх мясцовага савету і профсаюзу.

2. Для разгрузкі спажкоопэрацыі ад неўласцівых ёй функцый перадаць ад коопэрацыі:

а) прамысловасць—Народнаму Ка-місарыяту Забеспячэння (акрамя прадпрыемстваў дробнага поўсама-тужага тыпу: вытворства мінеральных вод, перапрацоўка розных харчовых ад-ходаў ад гандлю і іш.);

б) цырульні і пашывачныя майстэр-ні—сампрамкоопэрацыі;

в) пральні—гасветам.

Перадачу, як прамысловых прадпры-емстваў, так і пральні, цырульні і пашывачныя майстэрствы правесці з кампансацыі коопэрацыі па адпавед-ных разраўнах;

г) культурнае аслугоўванне (кіно-перасоўкі, радыё, бібліятэкі)—Саюзкі-но, НК Асветы, Наркомпаштэлю; дзі-цячыя ўстановы—органам НК Аховы Здароўя і НК Асветы з заахаваннем адпаведных адлічэнняў коопэрацыі на культаслугаўванне сваіх пайшычкаў.

Загатоўчая дзейнасць спажкоопэрацыі

1. НК Забеспячэння сумесна з Цэнт-расаюзам вызначыць віды загатоўкаў, на якіх спажкоопэрацыя павінна з'яў-ляцца асноўным загатоўцам для данай вобласці (краю, рэспублікі).

2. У мэтах устанаўлення непасрэ-днай сувязі паміж буйнымі прамысло-вымі цэнтрамі і вырабляючымі раёна-мі дапусціць ЦРК, ТПО і закры-тыя рабочыя коопэратывы гэтых цэн-траў да загатоўкаў гародніны і малоч-ных прадуктаў як унутры вобласці (краю, рэспублікі), так і ў раёнах ішніх абласцей (краёў, рэспублік) пад кантролем органаў НК Забеспя-чэння.

3. Гародніну і малочныя прадукты, якія загатоўваюцца спажкоопэрацыяй для мясцовага забеспячэння, скары-стаць апошнім непасрэдна без якіх-бы там ні было націнак на гэтыя зага-тоўкі з боку органаў НК Забеспя-чэння.

4. У мэтах стымулявання сьравы алкорму сьвіней пры сталяках, заво-дзкіх коопэратывах і ішніх нізавых

звышніх спажкоопэрацыі—лічыць не-абходным замацаванне за імі ўсёй прадукцыі, якая атрымліваецца ад сьвінаадкормачных пунктаў з тым, каб 50 проц. гэтай прадукцыі ішлі ў якасці дадатковага забеспячэння да-нага прадпрыемства звыш пляну.

Аўтаномныя сэкцыі ў сы-стэме спажывецкай коопэрацыі

1. Вызначыць грамадзкае харчаван-не ў самастойную сэкцыю ў сістэме спажывецкай коопэрацыі з асобным паявым капіталам і балансам, пе-радаўшы ёй аб'яднанне «Всенаприт».

2. Прапанаваць Цэнтрсаюзу неад-кладна прыступіць да арганізацыі, па прыкладу чыгуначнай і воднай коопэ-рацыі, наступных аўтаномных коопэ-рацыйных сэкцый: а) рыбацкай, б) лесараспрацовак і лесасплаву, в) торфараспрацовак.

Зарплата

1. Павысіць зарплату работнікам спажывецкай коопэрацыі і ўвесці сы-стэму заахочванняў аплаты працы ішляхам устанаўлення зарплат у процантах ад звароту.

2. Увесці ў сістэму прэміявання за перавыкананне якасных паказчы-каў гандлёва-фінаанс, паскоранне та-варазвароту, зніжэнне натуральнае страты і страт тавараў, скарачэнне гандлёва арганізацыйных выдаткаў,

выкананне і перавыкананне плянаў па зборы паявых узносаў, укладан-авансаў і коопэравання насельніц-ва.

Гэтыя мерапрыемствы павінны быць ажыццяўлены па гарадзкой раздроб-най сетцы Масквы, Ленінграда, Хар-кава і Дабасу да 15 мая, па ўсёй сістэме спажывецкай коопэрацыі—да 15 жніўня 1931 году.

3. Прапанаваць Цэнтрсаюзу разам з ЦК саюзу работнікаў коопэрацыі і дзяржаўнага гандлю ў месячны тэр-мін распрацаваць сістэму аплаты ра-ботнікаў сельскай спажывецкай коопэ-рацыі.

Надры спажывецкай коопэрацыі

Цэнтрсаюзу разгарнуць у 1931 го-дзе кароткатэрміновыя курсы па па-дрыхтоўцы і перападрыхтоўцы ня менш 150.000 работнікаў (заг. магазінамі, заг. аддзяленнямі, прадаўцаў, работ-нікаў грамадзкага харчавання, заг. сталяўкамі, кураўра, работнікаў па хлебапачыненню, а ішняя: брыгадзіраў, арганізатараў і пемараў, работнікаў прыгараднай гаспадаркі, а ішняя: ага-роднікаў, заг. адкормачных пунктамі, малочнымі фэрмамі і ішн. рахункавод-ных работнікаў).

УП

Аб рабоце партыйных і профэсыйнальных арганіза-цый у магазінах і складах

1. Для паспяховага ажыццяўлен-ня пастаўленых перад коопэрацый-

мі арганізацыямі задач і ўзмацне-ня партыйнага ўплыву ва ўсіх звыш-спажывецкай коопэрацыі стварыць кожным ЗРК пэаавыя партыяй партгрупамі ў кожнай паасобнай і падарчай аддзінцы (сталяўка, магаз-фэрма і ішн.), якія ўваходзяць у сі-стэму партарганізацыі прадпрыемства.

Прадпрыемствах, якія ня маюць 3 арганізаваць партыяйкі пры зак-тых размеркаваліках. Пры з-буйных і сярэдніх магазінах і с-дах усёй ішнай сеткі спажывец-коопэрацыі арганізаваць самастой-партыяныя і комсамольскія ячэ-падпарадкаваныя непасрэдна райко-ці гаркому партыі.

2. У найкарацейшы тэрмін пераг-дзець сетку профсаюнных арганіза-ацыяў з тым, каб ахапіць імі ко-ны харчовыя магазіны, склады, базу і г. падпарадкаваўшы іх кіраўніцтва ад-ведных раённых ці абласных проф-аганізацый. Пры кожным ЗРК ор-азаваць самастойны мясцом з про-агрупамі пры паасобных гаспадар-адзілках, дабіваючыся максімаль-ахопу профсаюнным членам кооп-рацыйных работнікаў.

ЦК партыі, СНК Саюзу ССР і Ц-трасаюз не сумняваюцца, што мяс-ацыя партыйныя, профэсыйнальныя коопэрацыйныя, комсамольскія і с-аеацыя арганізацыі прымуць усе ме-а да таго, каб гэта пастава была в-а канана дакладна і неадкладна.

Старшыня СНК Саюзу ССР В. Молааў (Скрабін).

Секратар ЦК УсеКП(б) І. Сталін.

Старшыня Цэнтрсаюзу І. Зялёны.

БЕЗ ПАРТЫІНАГА РУЛЯ

Ячэйкі ЛКСМБ Віцебскага вузла працуюць без кіраўніцтва партыйных ячэек

Да партыйнай адказнасці тых, хто ігнаруе комсамол

Абураючыя факты ігноравання комсамолу

З часу адозвы ЦК і СНК аб аз-дараўленні транспарту пытанне аб рабоце комсамолу Віцебскага вузла ня толькі не стала на парт-аколектыве і ячэйках спецыяльна, але акрамя комсамольскіх кіраўнікоў ніхто аб гэтым і не гаварыў, нават пры абмеркаванні якога-небудзь пытаньня аб комсамоле.

Ячэйка № 8 чыгуначнага вузла ў сваёй рабоце мае рад буйнейшых прарываў. Бюро колектыву адна-чыла ў яе рабоце права-аопартуні-стычную практыку. Вязуючы, у гэтым вінавала і партыя, пад кіраўніцтвам якога знаходзіцца ячэй-ка № 8. Ёсць факты. Калі бы-вала секретар комсамольскай ячэйкі з'яўтаўся ў партыйную ячэйку з якім-небудзь пытаннем, дык сек-ратар партыйнай ячэйкі адказваў: «Некалі мне вамі займацца, у мяне ёсць ішная работа».

Большасць камуністых-комса-мольцаў недапушчальна адносіцца да комсамольскай работы. Секратар комсамольскага колектыву прасіў паркамёт прыняць да іх адпавед-

ныя меры. Секратар парткамёту т. Ібра заявіў на гэта: «Чаму мы павінны ўздзейнічаць? Што-ж вы зрабілі па комсамольскай лініі (?) і тут-жа «параіў» выключыць ком-самольцаў-партыйцаў з комсамолу. У выніку такіх адносін партый-ных кіраўнікоў да комсамольскай работы 70 проц. партыйцаў-комса-мольцаў вузла ніякага ўдзелу ня прымаюць у рабоце комсамольскага колектыву.

Частка партыйцаў недаацэньвае ролі комсамолу як памочніка парт-тыі ня глядзячы на тое, што ком-самольскія ячэйкі падаюць добрыя ўзоры барацьбы за перабудову тран-спарту: 12 комсамольскіх брыгад, вузла цалком сабе апраўдваюць 80 проц. комсамольцаў ахоплены соц-спаборніцтвам. Комсамольскі пара-воз імя «Чырвоны Зьмень» да пераходу на спарную язду выка-рыстоўваўся выключна на манеўрах а зараз—для тавара-пасажырскіх цягнікоў.

Паравоз мае перабегі і эканомію ападу.

Ад прамыўкі да прамыўкі машы-на ня бывае ў дэпо. Комсамольская кацельная і кан-дуктарская—лепшыя ў дэпо.

Комсамольскія першыя зніжалі ў дэхох расцёнкі, першыя ўзліся за аўладанне тэхнікай.

За красавік і сакавік месяцы ор-ганізацыя вырасла на 130 чалавек. Але-ж недаацэнка ролі комсамолу адсутнасць патрэбнага кіраўніцтва прыводзяць да таго, што паасобныя парт. і профіраўнікі (Стронін, Ку-ракоў) зааўляюць: «Комсамол—пустое месца на вузле».

Ня дзіва, што ў насёпнязасе кандуктарскага пэчу зьмешчаецца вершаваная записка пад загалоўкам «Трапачы». Комсамольскія ўдарнікі і цалкам ўся ячэйка абзываюцца ў вершы «трапачамі», «пустабрэхамі», «пустазванамі». Карацей кажучы, мы маем самае ад'яўленае выступ-ленне супроць ударных брыгад.

Цяперашні секретар партколек-тыву тав. Гвоздзеў лічыць гэта—«бязумоўна правільным».

Брыгадзір.

Там, дзе няма належнага парткіраўніцтва

Ужо ня раз адначалася слабая работа паасобных комсамольскіх высковых ячэек Віцебскага раёну. Прычыны гэтага ня ў тым, што комсамольцы не працаздольныя, а галоўным чынам у тым, што няма належнага кіраўніцтва з боку Гар-вамоу і, у асаблівасці, парт-тыйных ячэек.

Так, ячэйка пры санаторыі «Сас-ноўка» налічвае 11 комсамольцаў пры наяўнасці ў два разы больш-шай партыйнай ячэйкі. Здавалася-б, што парткіраўніцтва гэтай ячэйкі пастаўлена добра, але на справе выходзіць інакш. Калі секретар ячэйкі ЛКСМБ з'яўраўся раз да партыйца з просьбай аказаць дапа-могу ў працы комсамольскай ячэйкі, дык партыяец адказваў: «з сапільнымі хлапчукамі ня хочу мець справы». Ясна, што ад такіх партыйцаў правільнага парткіраўніцтва чакаць немаг.

Такія хворыя адносіны партый-

цаў да комсамольскіх ячэек ня ред-кі. Возьмем, напрыклад, ячэйку сагасу «Церасоль», пры якім ёсць аддзяленне колгасу «Іскра Віцебскай». Гэты колгас разваліўся дзякуючы аопартуністычнаму ўчынку 4-х комсамольцаў, якія на чале з секретаром комсамольскай ячэйкі, выступілі з колгасу. Дзе-ж была партыяека сагасу, дапусціўшы такі ганебны факт? За факт разва-лу колгасу партыяека няе ў два разы больш адказнасці, хоць гэта ні ў якім разе ня знімае адка-знасці і з комсамольскай ячэйкі.

Факты з ячэйкі вапнянага заводу таксама сьведчаць аб тым, што ня-ма належнай спайкі ў рабоце паміж комсамольскай і партыйнай ячэйка-мі. Секратар партыяеі лее ком-самольскую за драўніну працу, а секретар комсамольскай ячэйкі—партыйную за адсутнасць дапамогі ў рабоце.

Вышэйпаданыя факты прымуша-юць нас быць трывогу. Трэба дабі-ца пералому ў парткіраўніцтве комсамольскіх ячэйкамі.

Вясковы

Да ўсіх падаўшых заявы ў вайскава-морскія навучальныя ўстановы

Вайсковы аддзел ЦК ЛКСМБ паведамае, што іспыты пачнуць 16-га чэрвеня г. г. у Ленінградзе, а таму ўсім падаўшым заявы тра-зьявіцца ў школу.

Атрымаўшым пасведчанні Ваенкамат забеспячвае праезд, асти-нія едуць за свой кошт.

Загадчык вайскавага аддзелу ЦК ЛКСМБ Гузінаў

Сустрэчным плянам, канкрэтным плянам спецыялізаваных удараў, праз саборніцтва і ўдарніцтва, забяспечым
выкананьне бальшавіцкай праграмы

У краіну маладую, растучую

(Нататкі з блэк-ноту ў час сустрэчы М. Горкага)

НЕГАРЭЛАЕ... Звычайная станцыя: будынак, абшар чыгуначнага рэйкі. Такіх станцый сотні, тысячы раскіданы па чыгуначках Савецкай краіны. Але ад усіх розніца Негарэлае. Два шляхі: адзін шырокі, прасты—у неабсяжных прасторах Савецкай краіны; другі вузкі—воддаль станцыі павярнуў у бок,—за мяжу.

Сотнямі прагных вачэй катуюць углядаецца ў далі, чакае цягніка. З далей далатае грукат колаў, петым абрыўісты гудок. Хвіліна,— і грукат цягніка патаваў у працяжных і радасных гуках ітэрнацыяналу.

—Глядзі, глядзі, у тое акно... вунь Максіміч!...

—Ёсць!.. прыехаў!...

—Такі-ж самы, як і быў раней!...

Яшчэ не паспеў сузіцца цягнік, як Горкі, бадзёры і радасны, акідаючы горды і праніжаны поглядам натоўп, павольна выходзіць з вагона. Ён ня шукае знамых. Яго ўсе ведаюць, усім знаёмы. Багудз наперад паглядзеў яму ў твар, вітае яго. Вось ён ідзе з натоўпам, паабярнуў Серафімовіч, Халатаў, услед: Гладкоў, Усевалод Іванов, Урыцкі, групы беларускіх пісьменьнікаў, прадстаўнікі партыйна-комсамольскіх і грамадзкіх арганізацый, ударнікі з менскіх прадпрыемстваў. Натоўп, сьціскаючы Максіміча сабраўскім калёдам праводзіць яго да вагона: з айна Максіміча ласкава аглядае сабраўшыхся.

—Аляксей Максіміч! Чырвоная сьцяжына нарашчаецца і асабліва ўдарніцаў брагада твайго імя даручылі мне перадаць табе ўдарнае, баявое прывітаньне. Аляксей Максіміч! Рабочыя прасілі, каб я запэўніў вас, што мы і надалей пад кіраўніцтвам камуністычнае партыі будзем упарта змагацца за вызаваньне 3-га, рашучага году пачаткова, году завяршэньня пабудовы фундаманту сацыялістычнай эканомікі, а таксама прасілі перадаць на ўспамін васьмь готу газету, з якой мы штурмуем нашы цяжкасьці.

Заметнае хваляваньне, радасьць палаюць вочы Горкага.

—Дзякую. Малайцы!—паціскае чы руку, адказвае Горкі.

—Аляксею Максімічу—буравесніку кастрычніцкіх заваў—баявое чаміскае прывітаньне.—Ура! Ура!—Вітаюць чырвоныя прымежнікі.

Ня жыцьцё, а сьвята

Максіміч ня можа быць без справы. У часе сталёвае цягніка ён наладжвае гутаркі. Расказвае сабраўшымся аб становішчы ў капіталістычных краінах, уражанні аб сацыялістычным будаўніцтве ў СССР.

—У Нямеччыне, Італіі і іншых капіталістычных краінах пануе разгубленасьць, няўпэўненасьць у аўтаршні дзень. А тут у нас—у СССР—гэты ўдзень! Я ведаю многа атрымуючых лістоў ад ударнікаў.

Чытаю іх з захапленьнем. Працуюць, будуць маладзавата, ня глядзячы на цяжкія ўмовы. Тут, у нас—у СССР, ня жыцьцё, а сьвята. Колектыўна людзі твораць дзівы. Больш чым дзівы. Падумаеце, за два гады зрабілі такую „дэрганаваную“ штуку—коллектывізацыю больш 47 проц. сельскіх гаспадарак... Дый наогул мы ідзем... і як ідзем! Як людзей перапрацаем! А які гібкі народ,—харошы, малады, на ўсё здольны.

Снажам, чытаеш духапаечную вніжку, паціскаючы ударнікамі, напісаную проста аб рабоце, жыцьці і перамогах і нехада дзіву даешся, захапнешся. А гэта яшчэ мы толькі вучымся. Вучыцца нашаму брату ёсць дзе. Мы жывём у выключны гістарычны перыяд і, бясспрэчна, наша эпоха з саміх ударнічых высунуе такіх мастакоў, такіх масавікоў—пісьменьнікаў, ад якіх жывы ахвоты Эўропа.

—А як ваша здароўе, Максіміч, як адчуваеце сябе.

—Нічога, як бачыце.—Здаровы, вясёлы.

—Ці надоўга да нас прыехалі?

—На ўвесь летні перыяд, і наогул, пакуль будзе дазваляць здароўе, кліматычныя ўмовы.

—У Крэм-бы вам, Максіміч, адпачыць, нехта кляпатліва раіць Горкаму.

—У колгасік, Аляксей Максіміч, на адпачынак! А колгасік добры знойдзем,—жартуе адзін з прымежнікаў.—Ня шкодзіла-б,—жартуе Горкі.

—Раскажэце, як жывеце, працуете?—зьяўраецца Горкі да чырвонаармейцаў-прымежнікаў.

У дарозе ад Негарэлага да Менску Горкі доўгі час гутарыў з рабочымі ўдарніцамі менскіх прадпрыемстваў. Гутарыў аб ходзе вызаваньня праміфінляну, аб цяжкасьцях сацыялістычнага будаўніцтва і затым расказаў дадаткова рад абурочных фактаў з жыцця рабочых капіталістычных краінаў.

—У жыцці рабочых Польшчы Італіі да ўсіх капіталістычных краінаў нічога няма прывабнага. Расьце з кожным днём беспарадоўе, расьце незадоволенне існуючым парадкам. Так, прыкладна, у Італіі, у театры зусім надаўна быў выкінуты лёзунг: дамоў Мусоліні! Кенска толькі, што сярод рабочых слаба арганізуючая сіла, няма стройнай моцнай арганізацыі. Кіраўнікі камуністычных арганізацый у сваёй

Фото-здымак бригады Белгоскіно

М. ГОРКІ гутарыць з чырвонаармейцамі прымежнікамі

—Нічога, Аляксей Максіміч! Жывем, Эсэсэраўку ахоўваем.

—А што гэта Эсэсэраўка—каробачка якая?—каб далей падтрымаць гутарку пытаецца Горкі.

—Каробачка, на якую ўсе капіталістычныя зубы точаць. Аднае, і мы ня сьпім: тэхніку, Максіміч, усвойваем. Хто з чырвонаармейцаў мотарысты, хто—рацыяналізатар, хто тэхнік. Трох лінейку таксама не забываем. Дапамагам у рабоце на коллектывізацыі. Раён наш маленькі, мае трактарную станцыю, хутка яна будзе мець 250 трактароў, а зараз мае 43. Раён коллектывізаваны на 47,5 проц.

—А што сьляне ахвотна ідуць у колгасы?—пытэцца Горкі.

—Да...—хорам, наўперабой адказваюць чырвонаармейцы. Асабліва прыліў у колгасы лавяліўся за час другой бальшавіцкай:

—А як жанчыны?

—Жанчыны не заўсёды ідуць першымі ў колгас, пад час плятуцца заду. Як-жа! Бароўку, коніка шкода абагульваць, разважаюць...

—Толькі не паклёпнічайце на жанчыны. Мы ідзем у ногу з мужчынамі.

—Нашы байцы, Аляксей Максіміч, зьяўляюцца ўдарнікамі. Хоць быць прыкладам для ўсёй вайсковай аўругі. Каб быць добра падрыхтаванымі. Ваваць мы ня хочам. Ну, а калі ўжо, Максіміч, і стукнем, дык стукнем! Як Будзёны казаў: стукнем, каб аж скулалі дошчула.

—А без вайны не абыйсьціся, не пражыць,—робіць сваю заўвагу Горкі.

Жывая, захапляючая гутарка працягвалася б мабыць яшчэ надзвычайна доўга, каб ня трэ было адыходзіць цягніку.

большасьці арыштаваны, сядзець у турмах. І ня дзіва: на 500 рабочых—70 проваватараў.

Валілае ўражаньне на рабочых Італіі зрабілі ўдарнікі Абхазі ў часе экскурсіі. Праўда ўражаньне гэта нельга было інакш адарыта выразіць, як толькі моцным пажаццем рук.

—Ці с пывіла буржуазія траўлю супроць вас.

—Гэта ня мае ніякага дачынення. Я на гэта не зьявляю ўвагі. Мала, што нейкі там дурань з Нямеччыны напісаў, а буржуазная прэса падхапіла. Для мяне прыемна і радасна тая ўвага, якая была аказана мне працоўнымі СССР у многатысячных пратэстах. Я ў прыважнесьці атрымаў больш 200 телеграм.

—Мы, вас Аляксей Максіміч, нікому у зьявагу не дамо, адказвае ўдарніца.

Кашаль у Горкага раз-по-раз абрывае размову.

Цягнік ліхаманкава імчыцца. Пад'язджаем да Менску. Тысячная калёна пралетарыяў-ударнікаў Менску з оркестрам, плякатамі спаткала прыезд свайго любімага пісьменьніка Максіма Горкага. Кароткі мітынг. Ад імя пралетарыяту і працоўных СССР Горкага вітае тав. Будзінскі.

—У асобе Горкага мы вітаем першага пралетарскага пісьменьніка нашай краіны. Які вырас з нашага асяродзьдзя, які паходзіць плоццю і крывёю ад рабочае клясы. Зараз, калі капіталісты пры дапамозе сацыял-фашыстскіх рыхтуюць інтэрвенцыю супроць СССР, Горкі зусім правільна выкрываючы іх замыслы, па-баявому заклікае працоўных ўсяго сьвету выступіць на абарону бацькаўшчыны пралетарыяту. Вось чаму вожны прыезд Максіма Горкага ў СССР мы спатываем як сьвята.

А. С.

На пленуме праўленьня БелАПП

12 мая ўвечары распачаў працу другі пашыраны пленум БелАПП з удзелам прадстаўнікоў рабочых-ударнікаў, закліканых у літаратуру і БелАПП. На першым вячэрнім паседжанні пленум заслахаў палітычны даклад тав. Будзінскага, які ў сваім дакладзе асьвятляў пытаньні міжнароднага становішча і падрыхтаваў застанавіўся на задачах, што стаяць зараз на літаратурным фронце.

На ранішнім паседжанні 13 мая пленум заслухаў справаздачу сакратарыяту БелАПП. Дакладчык тав. Ліманаўскі адзначыў, што БелАПП за апошні час дабіўся вялізарных поспехаў ў барацьбе за гегемонію пралетарскай літаратуры.

—Сёньня асабліва выразна,—гаворыць тав. Ліманаўскі, акрэсьліваецца ролля БелАПП, як вядучага атраду ўсёй савецкай літаратуры БССР.

БелАПП правёў рашучую барацьбу з беларускім кантраволюцыйным нацыянал-дэмакратызмам. Дакладчык падрабязна спыняецца на пытаньнях гэтай барацьбы.

Поспехі сацыялістычнага будаўніцтва і пралетарскага сэкрату савецкай літаратуры за апошні час значна палічылі дыфэрэнцыяцыю на літаратурным фронце, а таксама і ўнутры БелАПП.

Ёсць прыклады набліжэньня да нас, набліжэньня да пралетарскай літаратуры. Гэтае набліжэньне папунікаў албываецца неаднакова. Тав. Ліманаўскі прыводзіць прыклады гэтых спроб набліжэньня і называе імяны па утнікаў: Лужаніна, Глебкі, Кузьмы Чорнага і інш. з „Узвышша“, якое раней, на працягу значнага часу выконвала фактычна сацыяльны заказ беларускіх нацдэмаў. Цяпер ужо наглядзецца некалькі супрацаваньне БелАПП з літаб'яднаньнем „Узвышша“.

Ня глядзячы на бясспрэчны рост пралетарскай літаратуры, усё-ж яшчэ наглядзецца значнае адставаньне БелАПП у яго творчай і грамадзка-культурнай рабоце ад тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва.

Перад БелАПП цяпер паўстае пэлы рад задач, вырашэньне якіх дапаможа ліквідаваць гэтае адставаньне. Для таго, каб ліквідаваць гэтае адставаньне, патрэбна значна паскорыць перабудову радоў БелАПП.

На вячэрнім паседжанні 13 мая працягваліся спрэчкі па дакладу тав. Ліманаўскага. У спрэчках выступілі т. т. Ржэўскі, Даніловіч (АБВШ), Хаткевіч (Полінак), Процька (цэнтр. літстудыя), Розэнблюм (Гомель), Мазаўкевіч (Знаёмы (МенАПП), Богуч (АБВШ), Жукоўскі (БабраАПП), Барабёў Шэўчыч, Каповіч (рабочы-ударнік, закліканьні ў літаратуру), Мыслінскі (польскія (БелАПП), Мурашка („Маладзінка“), Кучар (МенАПП) і Я. Маўэр.

„ВЯЛІКАДУШНЫ“ СУД КАРАЦЕЛЯЎ

ЛЁНДАН, 10. Як паведамляюць з Рангуна (Бірма), у спецыяльным трыбунале разглядалася справа абвінавачаных у паўстанні ў акрузе Пайепон у студзень. Прызнаўшыхся падсудных прыгавораны да сьмерці, 56—да пажыццёвай высылкі.

„Сьмерць тым, хто страляе ў нас“

ПАРЫЖ 11.—10-га мая ўвечары ў Мадрыдзе перад будынкам рэдакцыі монархічнай газеты „АВЦ“ адбылася дэманстрацыя, у якой удзельнічала больш 10-ці тысяч чалавек. Дэманстранты крычалі: „Сьмерць грамадзянскай гвардыі, якая страляе ў нас“.

Некалькі дэманстрантаў мелі пры сабе газ у бідэах.

Сутычкі паміж монархічнай моладзьдзю і рэспубліканцамі

ПАРЫЖ 10.—Па паведамленьні агенства Гавас, у Мадрыдзе пасля сходу, прысьвечанага склізаньню ўстаноўчага сходу, паміж монархічнай моладзьдзю і рэспубліканцамі пачаліся жорсткія сутычкі.

Рэспубліканцы падпалілі тры аўтамабілі монархістаў, у тым ліку аўтамабіль пісьменьніка монархічнай газеты „АВЦ“.

Фінляндзкія фашыстыя баяцца выкрыцьцяў

ГЕЛЬСІНГФОРС. Па паведамленьні газет, учора ўночы лянусаўскі (фашысты) выкрадзены з свайго кватэры былы рэдактар фашыскага органа „Актывісты“—Ківінен, які аублікаваў на днях у газэце

Галоўнейшым стымулам для гэтай рабоды зь ўляецца ажыццяўленьне лезунгу „рабочы-ударнік—у літаратуру“. Між тым, заклік ударнікаў літаратуру праходзіць нездавальна. Шэраг арганізаваных літургко працуюць, распаліся. БелАПП яшчэ ўцягнуў у сваю масу пісьменьнікаў у работу на заклік ударнікаў літаратуры.

Тав. Ліманаўскі адзначае канечную патрэбу дабіцца адзінства радоў АПП, узяўшы на вышэйшую ступень адназначнае кожнага беларуса, у тым кожнага з іх у непасрэды, кртыны ўдзел у сацыялістычным будаўніцтве забяспечыць актыўны ў у рабоце літургко шыры разгар творчую дыскусію і інш.

Дакладчык адзначае, што цэнтрныя газэты за апошні час нездаўнаюча асьвятляюць на сваіх старонках пытаньні барацьбы на літаратурным фронце. Асобна дакладчык ірыць аб „Чырв. Зьменне“, якая арывае значную ролю ў літаратурнай жыцьці і якая цяпер, да плену прад'явіла БелАПП у комсамольскаму „Ч. З.“ зьяўляецца, зая дакладчык, дапаможнікам БелАПП.

Дакладчык асабліва падкрэсьлівае на неабходнасьці упартга і пасдоўнага ажыццяўленьня палітыкі тав. Ліманаўскага на літаратурным фронце.

Пленум віталі імя ФОСП і Р. тав. Серафімовіч, ад ЛОЧАФ РС тав. Матэ Залка, ударнік, заклікаў літаратуру, рабочы заводу „А. тав. Салоў.

Выступіўшы ў спрэчках па спрадах сакратарыяту БелАПП т. Жкевіч (Віцебская філія) адзначыў значным клясава-ідэявым росьце АПП.—Ад заклікаў да сфінксу, ся нашай флі пачалі апаўча героі сацыялістычнае будаўніцтва,—рыць т. Жыткевіч.

Тав. Варнікоўскі перадаў плену прывітаньне ад „Чырвонай Зьмеі і завастрыў увагу ўдзельнікаў плену на пытаньнях комсамольскай матыкі пралетарскай літаратуры, бішчы ў літаратуры героічнай барбы комсамолу на франтах пачыц.

Пасля выступленьня тав. Чарнувіча ранішнне паседжаньне скончана. Прамова т. Чарнувіча будзе падава ў наступным № „Ч.“

Увечары пашыраны пленум БелАПП арганізаваным парадкам прыбыў вокзал, дзе разам з пралетарскай мэдзаксыю Менску сустракаў Сіма Горкага.

Учора зранку ў спрэчках па спрадах сакратарыяту выступілі Бронштэйн (мусэцкія БелАПП), Галавач, Гальперына. На гэтым ранішнім паседжанні пленум заслахаў заключнае слова т. Ліманаўскага і даклад т. Каваленка аб творчай дкусіі ў РАПП.

Стратэгічныя пункты Мадрызаньня буйнымі поліцэйскімі сіламі дэманстранты напалі на былі міністраў Матос і Санчэ-Гера, вхоўшых з монархічнага сходу Рэфармісцыя профсаюны і софшысцкая партыя прапанаваў і бочым разьвісьціся. К палове 1 гадз. лік дэманстрантаў усё яшчэ павялічваўся.

Пасля бэснасьпыховых іменонлаў суняць стычкі, поліцыя арытавала шмат монархістаў і пасадла іх у турэмную карэжу для праўі ў турму. Аднак прад'яўні монархісцкіх заўдадзі карэтамі, к распраціца з монархістамі, які ў іх сьядзелі.

„Турн Саномат“ выкрыццэ з прычыны дэзьясыці лягунацаў. Ляцасцы апраўні Ківінаса ў чырвоную кашулю і калпак і адвазыаго ў Лягуна. Адажны рэдактар МІХ. ПЛАТАЎ.